

వఠాలు – సానాలు – కఠణాలు-ప్రయత్నాలు

ఉపన్యాసకుడు

డా.రామక పాండురంగ శర్మ

వర్గాలు

- అచ్చులు - అ నుండి ఔ వరకు
- హల్లులు - క నుండి హ వరకు
  1. స్వర్ణములు - క నుండి మ వరకు
  2. అంతస్థములు - య, ర, ల, వ
  3. ఊష్ణములు - శ, ష, స, హ

స్థానాలు - కరణాలు

స్థానాలు	
1	కంఠ
2	తాలు
3	మూర్ధ
4	దంత
5	ఓష్ఠ

కరణాలు	
1	జిహ్వమూలం
2	జిహ్వ మధ్యం
3	జిహ్వగ్రం
4	అధరోష్ఠం

ప్రయత్నాలు (బాహ్యోఽఽభ్యంతర)

ఆభ్యంతర ప్రయత్నాలు

- 1 స్పృష్ట
- 2 ఈషత్ స్పృష్ట
- 3 ఈషత్ వివృత
- 4 వివృత
- 5 సంవృత

	బాహ్య	ప్రయత్నాలు
1, 2	వివారం	సంవారం
3, 4	శ్వాసం	నాదం
5, 6	ఘోషం	అఘోషం
7, 8	అల్పప్రాణం	మహాప్రాణం
9, 10	ఉదాత్త	అనుదాత్త
11	స్వలిత	

స్థానాలు

	కంఠ్య	తొలవ్య	దీప్త్య	మూర్ధన్య	దంత్య
అచ్చులు	అ	ఇ	ఉ	ఋ	ౠ
పరుషాలు	క	చ	ప	ట	త
	ఖ	ఘ	ఫ	ర	ధ
సరళాలు	గ	జ	బ	డ	ద
	ఘ	ర్లు	భ	ణ	న
అనునాసిక	ఙ	ఞ	మ	న	న
అంతస్థ		య		ర	ల
దీప్త్యాలు	హ	శ		ష	స

కంఠతొల   కంఠోష్ఠ్య   దంతోష్ఠ్యం
వ్యాలు

ఏ, ఐ   ఓ, ఔ   వ

వర్గాలు – ఆభ్యంతర ప్రయత్నాలు

- అచ్చులు - అ నుండి ఔ వరకు (వివృతం)
- హల్లులు - (క నుండి హ వరకు)
  - స్వర్ణములు - క నుండి మ వరకు (స్పృష్ట)
  - అంతస్థములు - య, ర, ల, వ (ఈషత్ స్పృష్టం)
  - ఊష్ణములు - శ, ష, స, హ (వివృతం)

వర్ణాలు – అల్ప / మహా ప్రాణాలు

అల్పప్రాణాలు

* అచ్చులు

* క చ ట త ప; గ జ డ ద; బ య ర ల వ

మహాప్రాణాలు

* ఖ ఛ ర థ ఫ ; ఘ ఝ ఢ ధ భ

* జ ఇ+ ణ న మ ; శ ష స హ

వర్ణాలు – (నేష) ప్రయత్నాలు

శ్చోస, వివోర,
అఘోషాలు

* అచ్చులు

* క చ ట త ప ; ఖ థ ర ధ ఫ

* శ ష స హ

నొద, సంవోర,
ఘోషాలు

* గ జ డ ద బ ; ఘ ఝ ఢ ధ భ

* య ర ల వ ; శ ష ణ న మ

వర్ణాలు - ప్రయత్నాలు

స్వర్ణాలు					ఈ. స్పృ.	ఈ.వి.	వివృతాలు
కచటతప	ఖఛరథఘ	గజడదబ	ఘర్ముఢధభ	ఙజఞనమ	యరలవ	శషసహ	అచ్చులు
అల్ప ప్రాణాలు	మహా ప్రాణాలు	అల్ప ప్రాణాలు	మహా ప్రాణాలు	మహా ప్రాణాలు	అల్ప ప్రాణాలు	మహా ప్రాణాలు	అల్ప ప్రాణాలు
శ్వాసాలు	శ్వాసాలు	నాదాలు	నాదాలు	నాదాలు	నాదాలు	శ్వాసాలు	నాదాలు
వివారాలు	వివారాలు	సంవారాలు	సంవారాలు	సంవారాలు	సంవారాలు	వివారాలు	సంవారాలు
అఘోషాలు	అఘోషాలు	ఘోషాలు	ఘోషాలు	ఘోషాలు	ఘోషాలు	అఘోషాలు	ఘోషాలు
					అంతస్థాలు	ఊష్ణాలు	

థన్యవాదాలతో ....

డా. రామక పాండురంగ శర్మ

[http: // academy.teluguthesis.com /](http://academy.teluguthesis.com/)

సమర్పణ